

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК-ИЙН “КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС”-ИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭ

1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГДСЭН ДҮН

2024 оны 05 дугаар сарын 28-ны өдрийн байдлаар

№	Гарчиг	Авбал зохих нийт оноо	Үнэлсэн оноо	Үнэлгээний хувь
1	ТУЗ-ийн бүтэц, зохион байгуулалт	12	10	83.3%
2	ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод, тэдгээрийн чиг үүрэг	10	10	100%
3	Тайлагнал, мэдээллийн ил тод, байдал	6	6	100%
4	Аудит, хяналтын тогтолцоо	6	6	100%
5	Эрсдэлийн удирдлага	8	8	100%
6	Эрх бүхий албан тушаалтны цалин урамшуулал	6	6	100%
7	Оролцогч талуудын эрх ашиг	8	8	100%
8	Компанийн соёл	6	6	100%
9	Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх	10	10	100%
Нэгдсэн дүн		72	70	97.2%

Тайлбар: 2024 оны 05 дугаар сарын 28-ны өдрийн байдлаар “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн зүгээс "Компанийн засаглалын кодекс"-ийг 97.2%-тай хэрэгжүүлэн ажиллаж, “Засаглал хэвийн буюу эрсдэлгүй” түвшинд хэмээн үнэлж байна.

**2.“ЛЭНДМН ББСБ” ХК-ИЙН “КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС”-ИЙН
ХЭРЭГЖИЛТИЙН ӨӨРИЙН ҮНЭЛГЭЭ**

НЭГДҮГЭЭР ЗАРЧИМ. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН БҮТЭЦ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ			
Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь олон талт ур чадвар, мэдлэг, туршлага, хараат бус байдал зэргийг зохистойгоор хангасан, алсын хараатай, бүтээлч, үр дүнтэй бүтэц байна			
		Үнэлгээ	2024 оны 05 дугаар сарын 28-ны өдрийн байдлаар ЛэндМН-ээс авч хэрэгжүүлсэн, хэрэгжүүлж буй арга хэмжээ
1	<i>1.1. Компани нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагааны журмаар төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүд, нарийн бичгийн даргын чиг үүрэг, хариуцлагыг нарийвчлан зохицуулна.</i>	1	<p>2024 оны 03 дугаар сарын 30-ны өдрийн Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурал (цаашид “ХЭЭХ” гэх)-аар 2024 онд ажиллах ТУЗ-ийн гишүүд шинээр сонгогдсон бөгөөд тус шинэ ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүн нь анхны ээлжит хурлаа 2024 оны 04 дүгээр сарын 24-ний өдөр хийсэн. Тус ТУЗ-ийн хурлаар ТУЗ-ийн дарга, ТУЗ-ийн дэргэдэх хороодын бүрэлдэхүүн, ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нарыг сонгож, ТУЗ-ийн 2024 оны ээлжит хурлын хуваарийг баталсан.</p> <p>Тус ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүн нь 2024 оны эхний хагас жилд багтаан ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг батлах юм.</p> <p>ТУЗ нь батлагдсан үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу ажиллаж, гүйцэтгэлийн тайланг дараа жилийн ХЭЭХ-д танилцуулж, тайланг эрх бүхий байгууллагад хүргүүлэн ажиллана.</p>
2	<i>1.2. Компани нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнийг сонгон шалгаруулах, томилох асуудлыг тусгасан нэр дэвшүүлэх журам, залгамж халааны бодлогын баримт бичигтэй байна.</i>	2	
3	<i>1.3. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн бүрийн ажлын туршлага, ажилласан хугацаа, хараат бус байдал, хувьцааны</i>	1	ТУЗ нь 2024 оны эхний хагас жилд багтаан батлах ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу ТУЗ болон түүний дэргэдэх хороод, ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, ТУЗ-ийн Нарийн бичгийн даргын

	<i>Эзэмшлийн хувь хэмжээ, хуралдаанд оролцсон ирц зэрэг мэдээллийг жилийн үйл ажиллагааны тайланд дэлгэрэнгүйгээр тусгаж, өөрийн цахим хуудсанд байршуулна.</i>		ажил үүргийг 2024 оны эхний хагас жилд багтаан үнэлж, тайланг эрх бүхий байгууллагад хүргүүлэн ажиллана.
4	<i>1.4. Компани нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн болон түүний дэргэдэх хороодын бүтэц, бүрэлдэхүүний бодлогын баримт бичигтэй байх ба уг баримт бичигт гишүүний боловсрол, мэргэшил, ур чадвар, туршлагад тавигдах шаардлага болон хүйсийн тэнцвэр зэрэг асуудлыг тусгана.</i>	2	Компанийн ТУЗ-ийн 2024 оны 04 дүгээр сарын 24-ний өдрийн ээлжит хурлаар “ТУЗ-ийн Үйл ажиллагааны журам”-ын 2.3 дахь хэсэгт “... ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүнд багтаж буй гишүүдийн аль нэг хүйсийн эзлэх хувь нь ТУЗ-ийн гишүүдийн гуравны нэгээс доошгүй хувьтай тэнцүү байна” гэж нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан болно.
5	<i>1.5. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнийг анх томилогдоход чиглүүлэх сургалтыг зохион байгуулах ба ажил үүргээ гүйцэтгэхэд шаардлагатай ур чадвар, мэдлэг, мэдээллийг олгох, шинэчлэх сургалтад тогтмол хамруулна.</i>	2	<p>1. 2023 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдрийн ТУЗ-ийн ээлжит хурлаар “Комплаенсын хөтөлбөр”-ийг батлахтай холбоотойгоор Компанийн COMPLAENS-ын ажилтан Х.Одончимэг “Комплаенсын мэдлэг олгох сургалт”-ыг ТУЗ-ийн гишүүдэд орж, COMPLAENS-ийн мэдлэг, ойлголтыг нь нэмэгдүүлсэн.</p> <p>2. ТУЗ-ийн ердийн гишүүд болох Ц.Ууганбаяр, Б.Хос-Эрдэнэ нарын “Компанийн засаглалын гэрчилгээ”-ний хүчинтэй хугацаа дууссан тул “Компанийн Засаглалын Хөгжлийн Төв”-өөс зохион байгуулсан “Компанийн ТУЗ-ийн гишүүнд зориулсан Компанийн засаглалын богино хугацаат” сургалтад хамруулж, 2024 оны 03 дугаар сарын 18-ны өдөр “Компанийн засаглалын гэрчилгээ”-г авч, ТУЗ-ийн гишүүдийн мэдлэг боловсролыг дээшлүүлж, Компанийн тухай хуулийн шаардлагыг хангаж ажиллалаа.</p> <p>3. Мөн Компанийн “Залгамж халааны бодлого”-ын 3.1.4-т “ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нь шинээр томилогдсон ТУЗ-ийн гишүүнд Компанийн болон ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны талаар шаардлагатай мэдээллийг өгөх, танилцуулах замаар ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны тасралтгүй байдлыг хангана” гэж заасны дагуу</p>

			шинээр сонгогдсон ТУЗ-ийн гишүүдийг чиглүүлэх болон шаардлагатай бүх мэдээллүүдээр хангаж ажиллаж байна.
6	<i>1.6. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагааг зохистой явуулах асуудлаар төлөөлөн удирдах зөвлөлийн даргаар дамжуулан хариуцлага хүлээнэ.</i>	2	
ХОЁРДУГААР ЗАРЧИМ. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ДЭРГЭДЭХ ХОРООД, ТЭДГЭЭРИЙН ЧИГ ҮҮРЭГ Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь өөрийн үйл ажиллагааг тодорхой чиг үүрэг хариуцсан өөрийн дэргэдэх хороодоор дамжуулан хэрэгжүүлж, эцсийн хариуцлагыг хүлээнэ			
7	<i>2.1. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга болоод төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байхыг зорино.</i>	2	Компанийн ТУЗ-ийн 2024 оны 04 дүгээр сарын 24-ний өдрийн ээлжит хурлаар “ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам”-ын 4.13 дахь хэсэгт “ТУЗ-ийн дэргэдэх Засаглал, нэр дэвшүүлэх хороо нь ТУЗ-ийн гишүүдийг ХЭЭХ-д санал болгохдоо ТУЗ-ийн гишүүдийн гуравны хоёроос доошгүй нь хараат бус (эсхүл Компанитай сонирхлын зөрчилгүй) гишүүдээс бүрдүүлэхийг эрмэлзэнэ” хэмээх заалтыг нэмэлтээр оруулж, батлуулав.
8	<i>2.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дэргэдэх аудитын хороо нь үйл ажиллагааны журам аудитын бодлогын баримт бичигтэй байна. Аудитын хорооны дарга нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга бус байна. Аудитын хорооны хуралд компанийн гүйцэтгэх удирдлага болон ажилтнууд гагцхүү тус хорооны хүсэлтээр оролцоно.</i>	2	
9	<i>2.3. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дэргэдэх цалин урамшууллын хороо нь цалин, урамшууллын үйл ажиллагааны журам, цалин урамшууллын бодлогын баримт бичигтэй байна. Цалин урамшууллын хорооны дарга нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн</i>	2	1. Компанийн ТУЗ-ийн 2024 оны 04 дүгээр сарын 24-ний өдрийн ээлжит хурлаар ТУЗ-ийн дэргэдэх Цалин, урамшууллын хорооны даргаар Компанийн ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн С.Нэргүйг томиллоо.

	<i>байна. Цалин урамшууллын хорооны хуралд гүйцэтгэх удирдлага гагцхүү хорооны хүсэлтээр оролцоно.</i>		
10	<i>2.4. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэх хороо нь үйл ажиллагааны журам, залгамж халааны бодлогын баримт бичигтэй байна. Нэр дэвшүүлэх хорооны дарга нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн байна.</i>	2	Компанийн ТУЗ-ийн 2024 оны 04 дүгээр сарын 24-ний өдрийн ээлжит хурлаар ТУЗ-ийн дэргэдэх Засаглал, нэр дэвшүүлэх хорооны даргаар Компанийн ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн С.Боргилыг томиллоо.
11	<i>2.5. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь өөрийн дэргэд бусад чиг үүрэг бүхий байнгын болон түр хороог байгуулж болно. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дэргэдэх хороод бүгд үйл ажиллагааны журам, заавартай, чиг үүргээ хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай мэдлэг, ур чадвар, ажлын туршилага бүхий бүрэлдэхүүнтэй байна.</i>	2	
ГУРАВДУГААР ЗАРЧИМ. ТАЙЛАГНАЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДАЛ			
Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлагнал, мэдээллийн ил тод байдлын үнэн, бүрэн байдлыг хангана			
12	<i>3.1. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь компанийн мэдээллийн ил тод байдал, тайлагналын журмыг баталж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.</i>	2	
13	<i>3.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь энэхүү кодекст заасан засаглалын баримт бичиг, дүрэм, журам, зааврыг цахим хуудсаараа дамжуулан олон нийтэд хүргэнэ.</i>	2	
14	<i>3.3. Санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлагнал нь тэнцвэртэй, тодорхой, бодит байна. Санхүүгийн бус тайлан нь хүрээлэн буй орчин, нийгэм, эдийн засгийн хүрээнд компанийн тогтвортой үйл ажиллагаанд</i>	2	

	<i>нөлөөлж болзошгүй хүчин зүйлс, эрсдэл, компанийн үйл ажиллагааны зорилго, зорилтууддаа хүрсэн эсэхийг үнэлсэн мэдээлэл байна.</i>		
ДӨРӨВДҮГЭЭР ЗАРЧИМ. АУДИТ, ХЯНАЛТЫН ТОГТОЛЦОО			
Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь аудит, хяналтын тогтолцооны хараат бус, үр дүнтэй байдлыг хангана			
15	<i>4.1. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь аудитын хорооны үйл ажиллагааны журамд хөндлөнгийн аудитортой харьцах, хөндлөнгийн аудиторыг хуульд заасан чиг үүргээ саадгүй гүйцэтгэх нөхцөл боломжоор хангах талаар тусгаж, журмын хэрэгжилтэд хяналт тавина.</i>	2	
16	<i>4.2. Хөндлөнгийн аудитор нь хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд оролцож, аудиттай холбоотой асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдэд мэдээлэл өгдөг байна.</i>	2	
17	<i>4.3. Дотоод аудитын тогтолцоо, түүний бүтэц, зохион байгуулалт, чиг үүргийн талаарх мэдээллийг компанийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар дамжуулан олон нийтэд мэдээлж тэдгээрт орсон өөрчлөлтийг тухай бүр мэдэгдэнэ.</i>	2	
ТАВДУГААР ЗАРЧИМ. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА			
Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь эрсдэлийн удирдлага болон комплайнсын хяналтыг зохистой байдлаар, хараат бусаар зохион байгуулж, тэдгээрийн үр дүнтэй байдалд тогтмол хяналт тавина			
18	<i>5.1. Компани нь эрсдэлийн удирдлагын заавар болон бүтэцтэй байх ба эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагааны үр дүн, хараат бус байдалд төлөөлөн удирдах зөвлөл хяналт тавина.</i>	2	
19	<i>5.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь дэргэдээ эрсдэлийн удирдлага хариуцсан хороотой</i>	2	

	<i>байхыг зорих ба уг хороо нь гурваас доошгүй тооны гишүүнтэй, дарга болон гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байна. Эрсдэлийн хорооны үйл ажиллагааны журам, бүтэц, бүрэлдэхүүнийг компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар дамжуулан нийтэд мэдээлж, тус хорооны хурлын ирц, хуралдсан асуудал, давтамжийн талаар тогтмол тайлагнана.</i>		
20	<i>5.3. Компанийн үйл ажиллагаанд байгаль орчин, нийгмийн хариуцлага, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын эрсдэл байгаа эсэхийг үнэлэн нийтэд мэдээлж, тэдгээр эрсдэлийг хэрхэн удирдаж буйгаа тайлбарлана.</i>	2	
21	<i>5.4. Компани нь комплайнсын хяналтын заавар болон бүтэцтэй байх ба комплайнсын хяналтын хэрэгжилтийн үр дүн, хараат бус байдалд төлөөлөн удирдах зөвлөл хяналт тавина.</i>	2	
ЗУРГААДУГААР ЗАРЧИМ. ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТНЫ ЦАЛИН УРАМШУУЛАЛ			
Эрх бүхий албан тушаалтны цалин, урамшууллын хэмжээ нь компанийн алсын хараа, онцлогт тохирсон, шударга, ил тод байна			
22	<i>6.1. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүний цалин, урамшууллын хэмжээ, олгох хэлбэр, давтамжийг хувьцаа эзэмшигчийн хурлаар ил тод хэлэлцэж батална.</i>	2	
23	<i>6.2. Компани цалин, урамшууллын хэмжээг тогтоох үндэслэл болсон ажил үүргийн бүрдэл хэсгүүд, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуурыг цалин, урамшууллын бодлогын баримт бичигт тусгана.</i>	2	

24	<i>6.3. Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд гүйцэтгэх удирдлагын үндсэн цалин, шагнал бусад урамшууллыг олгох гүйцэтгэлийн шалгуурыг тусгана.</i>	2	
ДОЛООДУГААР ЗАРЧИМ. ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДЫН ЭРХ АШИГ Компанийн үйл ажиллагаанд оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэлнэ			
25	<i>7.1. Компани нь төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс баталсан бусад оролцогч талуудтай харилцах, хамтран ажиллах талаар бодлогын баримт бичигтэй байна. Төлөөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх удирдлага нь оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэтгэн, тэдэнтэй хамтран ажиллах байгууллагын соёлыг төлөвшүүлнэ.</i>	2	
26	<i>7.2. Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд оролцогч талуудтай хамтран ажиллахдаа ямар асуудалд голчлон анхаарч, ямар стратеги баримтлан хэрхэн хэрэгжүүлж ажилласан талаар тусгана.</i>	2	
27	<i>7.3. Оролцогч талуудтай хамтран ажиллах, мэдээлэл солилцох, харилцах зорилгоор компанийн цахим хуудсыг үр дүнтэйгээр ажиллуулна.</i>	2	
28	<i>7.4. Компанийн ажилтнуудын санал, хүсэлт, гомдлыг хүлээн авч шийдвэрлэх дотоод журам, нийгмийн асуудлыг шийдэх, мэргэжил дээшлүүлэх дотоод журам, ажлын төлөвлөгөөтэй байна.</i>	2	
НАЙМДУГААР ЗАРЧИМ. КОМПАНИЙН СОЁЛ Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүд компанид бизнесийн ёс зүйн өндөр хэм хэмжээг тогтоож, өөрсдөө манлайлан гүйцэтгэх удирдлага, ажилтнуудад мөрдлөг болгоно			
29	<i>8.1. Компанийн үнэт зүйлс, алсын харааг оновчтой тодорхойлж, хууль ёсны, ёс</i>	2	

	<i>зүйтэй, хариуцлагатай үйл ажиллагаа явуулах зорилгоор төлөөлөн удирдах зөвлөл нь ёс зүйн дүрмийг батлан, нийтэд мэдээлж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.</i>		
30	<i>8.2. Аливаа хууль бус үйлдэл болон ёс зүйн зөрчлийг төлөөлөн удирдах зөвлөл, эсвэл түүний дэргэдэх холбогдох хороонд мэдээлэх “шүгэл үлээгчийн” тогтолцоотой байна.</i>	2	
31	<i>8.3. Ёс зүйн дүрмээр авлига, албан тушаалын гэмт хэргээс ангид байх болон улс төрийн үйл ажиллагааг дэмжих, /дэмжихгүй байх/ хандив өргөх /өргөхгүй байх/ талаар зохицуулна.</i>	2	
ЕСДҮГЭЭР ЗАРЧИМ. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭРХ			
Компани болон төлөөлөн удирдах зөвлөл нь хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хүндэтгэн тэгш хандаж, мэдээлэл авах болон эрхээ хэрэгжүүлэх бололцоогоор бүрэн хангана			
32	<i>9.1. Компани хөрөнгө оруулагч болон бусад оролцогч талуудад зориулан өөрийн үйл ажиллагаа, санхүүгийн байдал, засаглалын зохион байгуулалт, гүйцэтгэлийн үр дүнгийн талаарх мэдээллийг цахим хуудсаараа дамжуулан тухай бүр хүргэнэ.</i>	2	
33	<i>9.2. Компани хөрөнгө оруулагчидтай харилцах хөтөлбөртэй байх ба хөрөнгө оруулагчидтай харилцах, мэдээлэл солилцох цахим сувгийг хөгжүүлнэ.</i>	2	
34	<i>9.3. Компани хувьцаа эзэмшигчийн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох, санал гаргах, санал өгөх, мэдээлэл авах зэрэг хууль ёсны эрхээ хэрэгжүүлэх бололцоо, нөхцөлийг бүрдүүлнэ.</i>	2	
35	<i>9.4. Компанийн үйл ажиллагааны чиглэл, өмчлөлийн бүтэцтэй холбоотой асуудлаар</i>	2	

	<i>хувьцаа эзэмшигчдийн санал өгөх эрхээ хэрэгжүүлэхэд нь онцгойлон анхаарна.</i>		
36	<i>9.5. Компани болон хувьцаа эзэмшигчдийн нийтлэг ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс сэргийлэх зорилгоор сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх журамтай байх ба түүний хэрэгжилтийг нийтэд мэдээлнэ.</i>	2	Компани нь ТУЗ-өөс зөвшөөрөл олгосон сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн мэдээг тухай бүр “Монголын Хөрөнгийн Бирж” ХК-аар дамжуулан нийтэд мэдээлж ажилладаг. Бид “2023 оны жилийн үйл ажиллагааны тайлан”-д сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн мэдээг нэгтгэж тайлагнасан бөгөөд 2024 оны 03 дугаар сарын 30-ны өдрийн ХЭЭХ-аар ТУЗ-ийн Хараат бус гишүүн С.Боргил нь нийт Хувьцаа эзэмшигчдэд сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн мэдээг танилцуулсан.
<i>Нийт</i>		70	97.2%